

מ"ת (מרכז) 50573-01-16 - משה דרחי נ' מדינת ישראל

מ"ת (מרכז) 50573-01-16 - משה דרחי נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

מ"ת (מרכז) 50573-01-16

תיק חיצוני: 17423/2016

משה דרחי (עצור בפיקוח)

נ ג ד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[01.02.2017]

כבוד השופט ארז יקואל

החלטה

השאלה הניצבת במוקד הדיון היא, האם ראוי לאפשר למבקש לצאת לעבודה, תוך הסרת הפיקוח האלקטרוני בו הוא נתון.

רקע

1. המבקש נעצר ביום 12.1.16, בגין חשד לביצוע עבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונהיגה תחת השפעת סם מסוכן.
2. על פי עובדות כתב האישום, המבקש ואחר הקימו מעבדה לגידול סם מסוג קנאבוס בדירה שבה החזיקו. בדירה נתפס סם מסוכן מסוג זה, בכמות העולה על 77 קילוגרמים. בנוסף, ביום 12.1.16, קיבל המבקש משותפו לכתב האישום, סכום של 1,750 ₪ בתמורה לעבודתו במעבדה. בשעת חצות לערך, יצא המבקש מהדירה כשבחזקתו סם מסוכן בכמות של 5.6 גרם. בסמוך לאחר מכן, בהיותו תחת השפעת הסם המסוכן, נהג המבקש ברכבו.
3. ביום 6.3.16, הועבר המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני בתוספת תנאים מגבילים. לימים, הוקלו התנאים המגבילים בעניינו של המבקש, באופן הכולל שעות התאוררות יומיות ושעות התאוררות מוארכות בסופי שבוע, לצורך השתתפות בתפילות.
4. ביום 28.12.16, הגיש המבקש את הבקשה מושא דיון זה, בגדרה ביקש להורות על פתיחת חלון במערך הפיקוח האלקטרוני לצורך יציאתו לעבודה בחברת מגוון מערכות שילוט בע"מ, ברח' היצירה 15 א.ת. רחובות. זאת, תחת פיקוחו של מר יואל עקבי, מנהל החברה. היקף העבודה המבוקש כולל 5 ימים, א-ה, בין השעות 07:30 עד 17:45, ללא זמני ההגעה והחזרה מהעבודה.
- בקשה קודמת שהגיש המבקש בנוגע ליציאה לעבודה, נדחתה על ידי בית המשפט ביום 29.6.16 (כב' השו' ז' בוסתן), מהטעם כי עדיין קיים סיכון הנשקף ממנו, אשר לא עבר לעצרו ונדרשת התערבות טיפולית לשם בדיקה מעמיקה יותר לעניין דפוסי התנהגותו השוליים של המבקש.
5. ביום 19.7.16, הורשע המשיב, על פי כתב אישום מתוקן, בעבירות של סיוע לגידול סם מסוכן, סיוע להכנת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונהיגה תחת השפעת סם מסוכן. מועד הטיעונים לעונש נקבע ליום 15.2.17.

6. בדיון שהתקיים לפניי ביום 8.1.17, קבעתי כי יש לקבל את גישת המבקשת, לפיה שעות העבודה המבוקשות עולות כדי פעירת "קיר" במערך הפיקוח האלקטרוני, להבדיל מפתחת חלון גרידא ומשכך, יש לבחון האם ניתן ליתר את הפיקוח האלקטרוני ולהסתפק במעצר בית ובפיקוחם של מפקחים אנושיים, בתוספת ליתרת התנאים המגבילים אשר הושתו על המבקש (ר' בש"פ 6815/16 פלוני נ' מדינת ישראל (13.9.16)). לשם כך, הוריתי על הזמנת תסקיר עדכני מאת שירות המבחן, בנוגע למסוכנות הנשקפת מהמבקש בשלב זה ואם קיימת המלצה לבטל את מערך הפיקוח האלקטרוני.

7. שירות המבחן ממליץ על הסרת הפיקוח האלקטרוני ועל יציאת המבקש לעבודה. מתסקיר שירות המבחן מיום 16.1.17, עולה, אמנם, כי המבקש נוטה לטשטש ולמזער את חומרת העבירות המיוחסות לו וכן את התמכרותו לסמים. צוין כי בחודש נובמבר 2016, נערכו למבקש בדיקות שתן לאיתור שרידי סמים. אחת הבדיקות הצביעה על שרידי סמים מסוג קנאביס. המבקש התקשה להסביר ממצאים אלו והשליך את תוצאות הבדיקה על גורמים חיצוניים. לצד זאת, שירות המבחן הוסיף וציין כי התרשם שבמהלך החודש האחרון ניכרת התארגנות בזמן שהותו במעצר בית, אשר באה לידי ביטוי במסירת בדיקות שתן שבועיות, אשר נמצאו נקיות מסמים. כן ניכר קיומה של מוטיבציה מצד המבקש להשתלבות בטיפול. שירות המבחן הוסיף וציין, כי על אף קיומה של הפרת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני מיום 29.4.16, אין למבקש קושי להיענות לגבולות חיצוניים ואין המדובר בהתנהלות חזרתית של הפרות. כן התרשם שירות המבחן ממצבו הכלכלי הקשה של המבקש, על הצורך בתשלום מזונות בנותיו.

מנתונים אלו כולם, הסיק שירות המבחן כי חלה הפחתה ברמת הסיכון במצבו של המבקש וכי קיימת לו יכולת טובה להישמע לגורמי סמכות. כן בחן שירות המבחן את מר יואל עקבי, מנהל החברה שבה ביקש המבקש לעבוד תחת פיקוחו, אשר נמצא כמי שמסוגל להציב לו גבול ברור ולדווח על הפרות. כן צוין כי אם המבקש - הגב' אטדגי, תפקח עליו ככל שייאלץ מר עקבי לצאת ממקום עבודה לפגישות חיצוניות. לאור כלל הנתונים במצבו של המבקש, התרשם שירות המבחן כי יש להורות על הסרת הפיקוח האלקטרוני ולאשר את יציאתו לעבודה בתנאים המפורטים לעיל. תמצית טענות הצדדים

8. המבקש טוען כי מכלול הנסיבות מצדיק היעדרות לבקשתו. המבקש הדגיש כי בכל משך תקופת מעצרו בפיקוח אלקטרוני, העולה על 10 חודשים, לא נרשמה לחובתו הפרה משמעותית של תנאי המעצר ומשכך, ניתן לייחס לו את האמון המתבקש. המבקש הוסיף וטען כי מצבו הכלכלי הוא בכי רע, באופן שיש בו, לכשעצמו, כדי להצדיק את קבלת הבקשה. המבקש הוסיף והבהיר כי הואיל ולא עבד במשך כל תקופת מעצרו, הוא נאלץ ליטול הלוואות מבני משפחתו לצורך מחייתו ויש לו שלוש בנות אשר עליו לשאת בתשלומי מזונותיהן. בנוסף, טוען המבקש כי הוא ובני משפחתו נאלצו לשאת בהוצאות פטירת אביו, באופן אשר הרע את מצבו הכלכלי. המבקש סבור כי לא ניתן לזקוף לחובתו את השלב המתקדם שבו מצוי התיק העיקרי בעניינו ולגישתו, העבירות בהן הורשע, אינן מצביעות על מסוכנות ברמה גבוהה שיש בה להצדיק את דחיית בקשתו. כן הדגיש המבקש את העובדה כי העבודה המבוקשת נמצאת במקום סגור, הכולל מצלמות אבטחה ופיקוח של בעל החברה אשר נחקר לפרוטוקול הדיון וניתן לאשרו כמפקח סמכותי ואפקטיבי כנדרש, בהיותו רב-סרן במילואים, יוצא יחידה מובחרת.

- ב"כ המבקש הוסיף והבהיר, כי אין לייחס משקל מהותי לבדיקת השתן הבלתי תקינה של המבקש מיום 28.11.16, שכן המבקש מסר בדיקות שתן נקיות לאורך כל תקופת מעצרו. הסנגור הדגיש כי גם לאחר בדיקת השתן הבלתי תקינה, מסר המבקש שתי דגימות נוספות, שתוצאותיהן מצדיקות את טענתו לפיה הבדיקה הבלתי תקינה מקורה בטעות, או בהחלפת הדגימה של המבקש עם דגימה של אדם אחר.
9. המשיבה, מנגד, טוענת כי אין להיעתר לבקשה. המשיבה סבורה כי בהינתן שהמבקש הורשע בכתב אישום מתוקן, הכולל עבירות של סיוע לגידול סם מסוכן, סיוע להחזקת סם מסוכן ונהיגה בשכרות, יש להניח כי ייגזר עליו מאסר בפועל ולכן, בשלב זה, אין לאשר לו לצאת לעבודה. המשיבה הדגישה כי מועד הטיעונים לעונש קבוע ליום 15.2.17 ולכן ברי כי עונשו ייגזר בתוך 30 ימים ממועד זה, באופן שממילא אינו מצדיק את יציאתו לעבודה למשך תקופה כה קצרה. עוד הדגישה המשיבה את תסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש, אשר הוזמן במסגרת התיק העיקרי המתנהל כנגדו והמצביע, לשיטתה, על כך שהמבקש בעל קושי בהצבת גבולות ובנטילת אחריות על ביצוע העבירות ועל כך שהוא מחזיק בעמדות בעייתיות בנוגע לשימוש בסמים. כן מצביע תסקיר זה על קיומה של בדיקת שתן לא תקינה מיום 28.11.16, אותה התקשה המבקש להסביר וניסה להשליך את פשר ממצאיה על גורמים חיצוניים. לאורם של נתונים אלו, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית - שיקומית בעניינו. עוד הפנתה המשיבה לפסיקת בתי המשפט, הקובעת כי אין לאשר יציאה לעבודה בפיקוח אלקטרוני, משאין המדובר בחלון אלא ב"קיר".
דין והכרעה
10. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי בתסקירי שירות המבחן ונתתי לבי למכלול הנסיבות הצריכות לעניין, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הבקשה ולהורות על הסרת הפיקוח האלקטרוני ועל שחרורו למעצר בית, באופן שיאפשר לו לצאת לעבודה.
- התרשמתי כי יש לקבל את המלצת שירות המבחן, בתסקירו מיום 16.1.17, לפיה המסוכנות הנשקפת מנסיבות המעשה והעושה המיוחסות למבקש, פחתה ברמה לא מבוטלת, באופן שאינו מצדיק, לעת הזו, את המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני. לא הונח לפניי כל טעם של ממש שלא לאשר את המלצת שירות המבחן המקצועי, שבתסקירו נכללו אף הנתונים הקשורים בתסקיר שהוגש לעונש, כך שלא נעלמו מעיני שירות המבחן. עוד התרשמתי, כי ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמבקש בזמנים שבהם ימצא בעבודתו, מסום סגור ומצולם תדיר, באמצעות פיקוחו של בעל החברה - מר יואל עקבי, תוך שאמו של המשיב תהווה מפקחת משלימה במקרים בהם ייאלץ מר עקבי להיעדר ממקום העבודה. מר עקבי נחקר לפרוטוקול הדיון והתרשמתי, כשירות המבחן, כי יש ביכולתו להציב למבקש את הגבולות הנדרשים, לזהות גורמי סיכון במצבו ולדווח באופן מידי על כל הפרה ככל שתתרחש.
11. בתי המשפט עמדו לא אחת על החשיבות הרבה שיש בהשתלבותם של נאשמים במעגל העבודה והתעסוקה, תוך הדגשה כי הבטלה פוגעת לא רק במצבם הכלכלי שלהם ושל בני משפחתם, אלא גם בכבודם ובאפשרות שיקומם. זאת, כמובן, במקרים הראויים ובאיזון מול האינטרס הציבורי (ר' בש"פ 5106/16 אלמוג נ' מדינת ישראל (5.7.16); בש"פ 2857/06 ממון נ' מדינת ישראל (11.4.06); בש"פ 3611/10 רמאל נ' מדינת ישראל (17.5.10); בש"פ 1393/07 אלחנטי נ' מדינת ישראל (26.2.07); בש"פ 1565/07 אלוקיל נ' מדינת ישראל (27.2.08)).
12. שונים הם פני הדברים כאשר מדובר בבקשה ליציאה לעבודה ממעצר בפיקוח אלקטרוני. בהיות המבקש עצור בפיקוח אלקטרוני, דינו, בשינויים המחויבים, כעצור עד תום ההליכים לעניין שינוי בתנאי מעצרו (ר' בש"פ 4658/15 פישר נ' מדינת ישראל (9.7.2015)). הכלל הוא כי אין לאפשר "חלונות" יציאה לעבודה לעצור בפיקוח אלקטרוני, שכן מדובר בפרק זמן ממושך, המנוגד למטרת הפיקוח ולמעמד המפוקח כעצור עד תום ההליכים. כך נקבע, כי:

"... טרם שתישקל אפשרות לצאת לעבודה, על העצור בתנאי איזוק אלקטרוני להראות כי המסוכנות הנשקפת ממנו פחתה כך שאין צורך באמצעי זה. רק אז, עם ההחלטה להסיר את האיזוק האלקטרוני ועל שחרור לחלופת מעצר, משתנה הסטטוס של המפוקח מ'עצור' ל'משוחרר בתנאים מגבילים', ויכול שתישקל במקרים המתאימים האפשרות לצאת לעבודה" (ר' בש"פ 966/16 זידאן נ' מדינת ישראל (28.2.2016)).

13. התרשמתי כי מכלול הנסיבות בעניינו של המבקש, מצדיק אימוץ המלצת שירות המבחן, כדי הוראה על הסרת הפיקוח האלקטרוני ושחרורו לחלופת מעצר בית, באופן שיאפשר לו לצאת לעבודה מדי יום. הסרת הפיקוח האלקטרוני עם חלוף הזמן, קשורה בהתרשמותו של בית המשפט ממידת המסוכנות הנשקפת מהמבקש מהאפשרות לאיין מסוכנות זו באמצעים שפגיעתם בחירותו פחותה. בבחינה זו מורכבת, ככלל, מבחינת נסיבות המעשה כשלעצמו והאם נסיבותיו מלמדות על מועדות הנאשם, על אופי אלים, או על היתכנות לחזרה על מעשים דומים. בנוסף, יש לבחון את נסיבות העושה והאם לנוכח אופיו, אישיותו או תכונותיו - נשקפת ממנו סכנה לציבור (ר' בש"פ 6700/04 מדינת ישראל נ' גרה (19.7.04)).

14. כנזכר, עיון בתסקיר שירות המבחן מלמד כי המסוכנות הנשקפת מהמבקש פחתה וניכרת התארגנות מצדו, המתבטאת במסירת בדיקות שתן שבועיות, אשר נמצאו כנקיות משרידי סמים. כן צוין קיומה של מוטיבציה מצד המבקש להשתלבות בטיפול. שירות המבחן הוסיף וציין, כי על אף קיומה של הפרת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני מיום 29.4.16, אין למבקש קושי להיענות לגבולות חיצוניים ואין המדובר בהתנהלות חזרתית של הפרות. כן התרשם שירות המבחן ממצבו הכלכלי הקשה של המבקש והצורך בתשלום מזונות בנותיו. שירות המבחן התרשם, אפוא, כי חלה הפחתה ברמת הסיכון במצבו של המבקש וכי קיימת יכולת טובה להישמע לגורמי סמכות. כן בחן שירות המבחן את מר יואל עקבי, מנהל החברה שבה ביקש המבקש לעבוד תחת פיקוחו, אותו מצא שירות המבחן כמי שמסוגל להציב לו גבול ברור ולדווח על הפרות. עוד סובר שירות המבחן, כי ניתן לאשר את אם המבקש - הגב' אטדגי, כמפקחת משלימה בשעות העבודה, במקרים בהם יאלץ מר עקבי לצאת ממקום עבודה לפגישות חיצוניות. לאור כלל הנתונים במצבו של המבקש, התרשם שירות המבחן כי יש להורות על הסרת הפיקוח האלקטרוני ולאשר את יציאתו לעבודה.

15. בנסיבות המתוארות, שוכנעתי כי יש מקום ללכת כברת דרך לקראת המבקש ולהטות את הכף לטובת שחרורו לחלופת מעצר בתנאים מגבילים תוך הסרת הפיקוח האלקטרוני. המלצת שירות המבחן ותוכן התסקיר בעניין המבקש, מובילים למסקנה כי יש מקום לאפשר לו לצאת לעבודה. לא הונח לפיי טעם ממשי שלא לאשר את המלצת שירות המבחן ומצאתי את מקום העבודה, מהותה וטיב המפקח המוצע כהולמים. התרשמתי כי המפקח המוצע מבין את משמעות תפקידו והשלכותיו, את מהות המעשים המיוחסים למבקש וכי יש ביכולתו לשמש כמפקח אפקטיבי עבורו.

16. המלצות שירות המבחן בתסקירו מיום 30.11.16, אשר הוזמן במסגרת התיק העיקרי, לא נעלמו מעיניי. עם זאת, סבורני כי מסקנות תסקיר זה נסוגות מפני המלצותיו של התסקיר מיום 16.1.17 המאוחר בזמן. התסקיר מיום 16.1.7 הוזמן למטרה מוגדרת מראש, היא בחינת המסוכנות העדכנית הנשקפת מהמשיב והאם ניתן להסיר את מערך הפיקוח האלקטרוני. לעומת זאת, בתסקיר שבתיק העיקרי, מעצם טבעו, לא קיימת התייחסות קונקרטיה לשאלת מסוכנותו העדכנית של המבקש ולשאלה אם ניתן לאפשר לו לצאת לעבודה ולהסיר את הפיקוח האלקטרוני.

17. אין בידי לקבל את טענת המבקשת, לפיה אין לאפשר הקלות בתנאי המעצר של המבקש, לאור קרבת מועד גזירת דינו ולאור הסיכוי הגבוה, כנטען, כי גזר הדין יכול מאסר בפועל. אכן, אין לכחד את האפשרות כי גזר דינו של המשיב, הצפוי להתקבל בקרוב, יכול מאסר בפועל. עם זאת, אינני סבור כי יש בנתון זה, לכשעצמו, כדי להאפיל על יתרת השיקולים הנדרשים לעניין. סבורני כי על בקשת המבקש לצאת לעבודה, להיבחן באספקלריית דיני המעצרים, בעוד שברי כי במידה והמשיב ייאסר, יבואו תנאי שחרורו לקיצם. אמנם, ישנה חשיבות מסוימת למשך המעצר הצפוי, כשיקול להקלה בתנאי המעצר, או כשיקול לאפשר יציאת העצור לעבודה. ברם, אין מדובר בשיקול בלעדי שיש בו, לכשעצמו, כדי להטות את הכף לעבר דחיית הבקשה ויש לאזנו למול כלל השיקולים הרלוונטיים ובעיקר, למול היכולת להוסיף ולאייץ את מסוכנותו של המבקש באופן יחסי, ככל שיצא לעבודה תוך ביטול הפיקוח האלקטרוני.

18. בהתחשב במכלול הנתונים שפורטו, אינני רואה כל טעם של ממש שלא לאמץ את המלצות שירות המבחן בהקשר זה. נראה, אפוא, כי הסיכון שבהתרת יציאת המבקש לעבודה, נמוך מהסיכוי שיציאתו לעבודה תתרום לשיקומו של המבקש ותסייע לרווחת משפחתו. בשלב זה, ניתן להשיג את תכליתו המניעתית של המעצר, כדי איון יחסי של מסוכנות המבקש, באמצעות הותרתו תחת עינם הפקוחה של מפקחיו בכל עת, בשתי מסגרות קבועות וידועות - עבודה ומעצר בית, ללא צורך בפיקוח האלקטרוני.

19. לאור המקובץ, אני מורה על הסרת הפיקוח האלקטרוני ועל שחרורו של המבקש למעצר בית מלא בבית אמו שברחוב יצחק רובינשטיין 61, דירה מס' 24, בכפוף לתנאים המצטברים המפורטים להלן:

- 1) המבקש יהיה מפוקח בכל עת על ידי מי ממפקחיו.
 - 2) המבקש רשאי לצאת מכתובת מעצר הבית לעבודה בחברת מגוון מערכות שילוט בע"מ, ברח' היצירה 15 א.ת. רחובות, בימים א'-ה', בין השעות 07:30 עד 17:45, תחת פיקוחו המתמיד של מר יואל עקבי ת.ז. 057140022. במקרים בהם ייעדר מר עקבי ממקום העבודה, יפוקח המשיב על ידי אמו - הגב' חיה אטדגי.
 - 3) המבקש יוכל להגיע לעבודה ולחזור ממנה לביתו, אך ורק בליווי מי ממפקחיו ובדרך הקצרה ביותר, ללא עצירות ביניים. מיד עם הגעתו לעבודה, יהא המבקש תחת פיקוחו של מר עקבי.
 - 4) המבקש לא יצא את כתובת העבודה, אלא אם הותר לו לעשות כן בצו בית משפט.
 - 5) מר עקבי יודיע למשטרה על כל חריגה בתנאי העבודה של המבקש, באופן מידי.
 - 6) מר עקבי יחתום על ערבות צד ג' בסכום של ₪ 70,000 להבטחת תנאי הפיקוח על מסגרת עבודתו של המבקש.
 - 7) מלבד יציאה לעבודה כאמור, נאסר על המבקש לצאת ממעצר הבית, אליו ישוב מיד עם סיום עבודתו. חלונות קודמים אשר ניתנו למבקש, ככל שחופפים לשעות העבודה - מבוטלים בזאת.
 - 8) יתרת התנאים המגבילים שנקבעו על ידי בית המשפט, לרבות צו עיכוב היציאה מן הארץ וערבויות המפקחים - יעמדו בעינם.
- ניתנה היום, ה' שבט תשע"ז, 01 פברואר 2017, במעמד הצדדים.